

**QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET
DE WEID TE CASTRICUM**

LUPGENS EN PARTNERS BV / CAREOS GROEP

11 juli 2012
076472010:0.4 - Definitief
B01043.200918.0200

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding en doel	3
1.2	Gevolgdde werkwijze.....	4
2	Wettelijk kader.....	5
2.1	Natuurbescherming in Nederland	5
2.2	Flora- en faunawet.....	5
3	Aanwezige beschermde soorten.....	10
3.1	Gebiedsbeschrijving	10
3.2	Beschermde soorten.....	11
3.2.1	Vaatplanten.....	11
3.2.2	Broedvogels	12
3.2.3	Zoogdieren.....	12
3.2.4	Reptielen	13
3.2.5	Amfibieën	13
3.2.6	Vissen	13
3.2.7	Insecten en ongewervelden	13
3.3	Mogelijke gevolgen voor beschermde soorten	14
3.4	Toetsing aan Flora- en faunawet.....	14
3.5	Ecologisch werkprotocol: voorkomen en beperken van schade.....	14
3.6	Mogelijkheden voor vrijstelling en ontheffing	15
4	Conclusies en vervolgstappen	16
4.1	Conclusies	16
4.2	Vervolgstappen.....	16
5	Geraadpleegde bronnen	17
Bijlage 1	Beschermde soorten Flora- en faunawet	18
Bijlage 2	Stroomschema Flora- en faunawet	19
Bijlage 3	Ontwerptekening Zorgappartementen de Weid te Castricum.....	20
Colofon.....		21

1 Inleiding

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Aanleiding

Luggens en Partners bv heeft ARCADIS gevraagd flora- en faunaonderzoek uit te voeren op het perceel Walstro 3 te Castricum. Het betreft de ontwikkeling van 12 appartementen ten behoeve van senioren en 24 zorgstudio's ten behoeve van mensen met een verstandelijke beperking aan de Walstro in Castricum. De ontwikkeling van de appartementen betreft het gehele grijze gebied in de tekening hieronder. Daarnaast wordt er parkeergelegenheid gecreëerd. De gebiedsontwikkeling gaat gepaard met de sloop van het bestaande gebouw.

Afbeelding 1 Situatietekening plangebied Walstro 3 te Castricum.

Doel

Er dient bij ruimtelijke ingrepen vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten en/of beschermde natuurgebieden zijn. Welke aspecten ten aanzien van natuurbescherming relevant zijn in het kader van dit project is in paragraaf 1.2 uiteengezet. De relevante wet- en regelgeving is opgenomen in hoofdstuk 2.

1.2 GEVOLGDE WERKWIJZE

Vanwege de aard van de ingreep en de afstand van ten minste 1,5 km tot het Natura 2000-gebied 'Noord-Hollands Duinreservaat' zijn effecten op de instandhoudingsdoelen van dit gebied uitgesloten. Er is geen sprake van ruimtebeslag op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het dichtstbijzijnde EHS-gebied ligt op circa 0,4 km afstand van het plangebied. De wet- en regelgeving omtrent gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet 1998 en EHS) is in dit onderzoek daarom verder buiten beschouwing gelaten.

Bij ruimtelijke ingrepen is toetsing aan de Flora- en faunawet altijd noodzakelijk. Deze wet regelt de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten en dieren. Het gebied waar de ingreep plaatsvindt kan namelijk dienen als vaste verblijfplaats of belangrijk leefgebied voor (streng) beschermde soorten.

Het in dit rapport beschreven onderzoek bestaat uit een veldbezoek en uit literatuurstudie. Het veldbezoek vond overdag plaats op 15 juni 2012 in de vorm van een habitatgeschiktheidstoets. Een habitatgeschiktheidstoets is een veldonderzoek waarbij op grond van fysieke kenmerken van het terrein een indicatie verkregen wordt van het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Het veldonderzoek vormt samen met de beschikbare literatuur en vrij beschikbare digitale gegevens de basis van deze quick scan.

2

Wettelijk kader

2.1 NATUURBESCHERMING IN NEDERLAND

De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. De soortenbescherming, welke landelijk is geregeld onder de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming waarbinnen de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur de belangrijke kaders zijn.

In onderstaande paragraaf wordt nader ingegaan op het wettelijke kader voor natuurbescherming, dat relevant is voor dit project: de Flora- en faunawet. De Ecologische Hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn in dit project niet relevant.

2.2 FLORA- EN FAUNAWET

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen.

ALGEMENE ZORGPLICHT

Artikel 2 Flora- en faunawet

Ten opzichte van eerdere wetgeving voor soortbescherming is nieuw dat alle dieren en planten door de Flora- en faunawet een zekere mate van bescherming genieten, omdat hun bestaan op zichzelf waardevol is, zonder te kijken welk nut de dieren en planten voor de mens kunnen hebben. Dit wordt de intrinsieke waarde genoemd. Vanuit deze intrinsieke waarde is de algemene zorgplicht als vorm van “basisbescherming” opgenomen (artikel 2). Hierin staat dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Ook mag men het welzijn van dieren niet onnodig aantasten en dieren onnodig laten lijden. De algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dier- en plantensoorten, ook voor de soorten die niet als beschermde soort aangewezen zijn onder de Flora- en faunawet.

De zorgplicht is een aanvulling op de algemene verbodsbepalingen die uitsluitend betrekking hebben op beschermde soorten. Het artikel biedt de mogelijkheid om op te treden tegen ongewenste handelingen jegens beschermde dieren en planten, welke niet nadrukkelijk in één van de verbodsbepalingen zijn genoemd. Er bestaat geen wettelijke sanctie op overtreding. Wel kunnen activiteiten door de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA) worden stilgelegd.

VERBODSBEPALINGEN

De algemene verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel van de Flora - en faunawet. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. De voor ruimtelijke plannen relevante wettelijke bepalingen staan hieronder genoemd.

ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN FLORA - EN FAUNAWET (ARTIKEL 8 T/M 12)

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

PLICHT OM VOORAF TE TOETSEN

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. Deze moet tijdens de uitwerking van zijn plannen of tijdens het plannen van werkzaamheden het volgende in kaart brengen:

- welke beschermde dier- en plantensoorten komen in en nabij het plangebied voor?
- heeft het realiseren van het plan of de uitvoering van geplande werkzaamheden gevolgen voor deze soorten?
- zijn deze gevolgen strijdig met de algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden, of zodanig uitgevoerd worden dat de invloed op beschermde soorten verminderd of opgeheven wordt?
- is, om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten, vrijstelling mogelijk of ontheffing (ex-artikel 75 van de Flora- en faunawet) van de verbodsbepalingen betreffende planten op de groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving vereist?
- is er, op basis van een gedegen maatregelenpakket ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen, zicht op een beschikking van het ministerie waarin goedkeuring wordt gegeven voor dit maatregelenpakket (EL&I hanteert nu de term "Positieve Afwijzing"), of is afgifte van een ontheffing mogelijk?
- welke voorwaarden zijn verbonden aan vrijstellingen of ontheffingen en welke consequenties heeft dit voor de uitvoering van het plan?

VRIJSTELLINGEN EN ONTHEFFINGEN

Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van algemene verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling, wordt door het ministerie van EL&I goedkeuring gegeven aan de mitigerende

maatregelen, of is het mogelijk van de minister van EL&I ontheffing van de algemene verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Ten aanzien van de criteria die voor vrijstellingen en ontheffingen gelden, kunnen verschillende groepen soorten worden onderscheiden. Deze groepen worden benoemd in het "Besluit van 28 november 2000 houdende regels voor het bezit en vervoer van en de handel in beschermde dier- en plantensoorten", kortweg genoemd "Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. Dit besluit heeft de status van een AMvB. Onderstaande heeft betrekking op vrijstellingen en ontheffingen voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere activiteiten gelden andere regels.

Groep 1: Algemene soorten waarvoor een vrijstelling geldt (aangewezen volgens art 75 lid 5; "Tabel 1").

Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft ook voor deze soorten de algemene zorgplicht van kracht.

Groep 2: Overige soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer volgens een gedragscode gewerkt wordt (volgens art 75 lid 5; "Tabel 2").

Voor een aantal soorten geldt een vrijstelling mits volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Wanneer een dergelijke gedragscode (nog) niet beschikbaar is, kan een ontheffingsprocedure worden doorlopen. Een ontheffing kan alleen worden verleend, indien de beoogde ruimtelijke ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort(en) en er zorgvuldig wordt gehandeld. Eventueel moeten hiertoe mitigerende en compenserende maatregelen genomen worden.

Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag.

Groep 3a: bij AMvB aanvullend aangewezen soorten (aangewezen volgens art 75 lid 6; streng beschermde soorten; "Tabel 3").

Voor volgens art 75 lid 6 bij AMvB aangewezen soorten geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is per AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij:
 - dwingende reden van groot openbaar belang;
 - ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (zolang er geen sprake is van benutting of gewin);
 - enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er zorgvuldig wordt gehandeld.

Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag.

Groep 3b: Soorten van Bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn (aangewezen volgens art 75 lid 6; streng beschermde soorten; "Tabel 3").

Voor volgens art 75 lid 6 aangewezen soorten die voorkomen op bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- er sprake is van een in de Habitatrichtlijn bepaald belang. Voor deze groep is bij AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij:
 - dwingende reden van groot openbaar belang
 - Nb: voor deze groep kan er geen ontheffing worden verleend op basis van het belang "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting". Volgens de AMvB kan dit wel, echter recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) laten zien dat de AMvB op dit punt een onjuiste implementatie van de Europese Habitatrichtlijn is.
 - enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er zorgvuldig wordt gehandeld.

Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen (EL&I hanteert nu de term "Positieve Afwijzing"). Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag.

Groep 4: vogels

Vanwege de bepalingen in de Europese Vogelrichtlijn, die overgenomen zijn in de Flora- en faunawet, geldt er voor vogels een afwijkend beschermingsregime. Uit recente uitspraken van de ABRvS blijkt dat de manier waarop in Nederland tot voor kort werd omgegaan met ontheffingen voor vogels in strijd is met de Europese Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn staat een ontheffing alleen toe wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing is;
- er tevens sprake is van één van de volgende belangen
 - bescherming van flora en fauna;
 - veiligheid van luchtverkeer;
 - volksgezondheid en openbare veiligheid.

Dit betekent dat voor het verstoren van broedende vogels, hun eieren of jongen slechts in uitzonderlijke gevallen ontheffing kan worden verleend voor een ruimtelijke ingreep, namelijk als voldaan is aan het bovenstaande. In de praktijk betekent dit dat voor vogels gestreefd moet worden naar het voorkomen van het overtreden van verbodsbepalingen. In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (verstorende) werkzaamheden buiten het broedseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vangen.

Binnen de groep van vogels zijn er soorten waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde "vaste rust- of verblijfplaats". Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd onder artikel 11 van de algemene verbodsbepalingen, en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de "aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten" (Ministerie van EL&I, 2009) en bestaan uit de volgende categorieën van vogelsoorten:

Categorie 1: vaste rust- en verblijfplaatsen;

Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: nesten van koloniebroeders;

Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 3: honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing;

Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 4: vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen;

Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Daarnaast is er een categorie van nesten van vogelsoorten die, mits er geen (zwaarwegende) ecologische omstandigheden zijn, niet jaarrond beschermd zijn, maar wel om een onderzoeksinspanning vragen:

Categorie 5: niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst.

Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck¹. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

¹ Een deskundige dient vast te stellen of er in de omgeving voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden.

3

Aanwezige beschermde soorten

3.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

De planlocatie ligt in het noordoosten binnen de bebouwde kom van Castricum in Noord-Holland. De planlocatie bestaat uit een perceel van circa 92 m². Middenin staat een gebouw met zorgwoongelegenheden. Dit gebouw is omgeven door een tuin die bestaat uit een grasveld, bloemperken en omringende bosschages bestaande uit bomen en struiken. De tuin is deels betegeld met aan de noordkant 2 stalen berguimtes, circa 25 m² per stuk. De aanwezige bomen zijn naaldbomen, waaronder dennen, coniferen, en loofbomen, waaronder berken, eiken, en een aantal niet inheemse soorten. De gehele tuin wordt met regelmaat verzorgd. Door de realisatie van de nieuwe appartementen en studio's zal zowel het huidige gebouw als een groot deel van de tuin verdwijnen.

Foto 1 Overzicht tuin en gebouw

Foto 2 Overzicht gebouw en tuin.

Foto 3 Stalen berguimtes aan de noordkant.

3.2 BESCHERMDE SOORTEN

3.2.1 VAATPLANTEN

Tijdens het veldbezoek werden geen beschermde soorten waargenomen. Het is een voedselrijk gebied wat tevens regelmatig onderhouden wordt. Dit uit zich in de aanwezigheid van algemene soorten, zoals eik, berk, den en conifeer. Daarnaast komen er niet inheemse soorten voor, zowel bomen als in de bloemperken. Door de voedselrijkdom en het regelmatige onderhoud is het geen geschikt gebied voor zeldzame beschermde planten.

3.2.2 BROEDVOGELS

Tijdens het veldbezoek werden een aantal merels en een koolmees aangetroffen in de bomen en struiken. Algemene vogels van park en tuin (waaronder merel) broeden mogelijk in de bosschages. Ook is er een ekster waargenomen, maar er zijn geen eksternesten in het plangebied. Nesten van broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

Huismus en gierzwaluw zijn niet gezien en niet te verwachten door de afwezigheid van geschikte openingen in het gebouw.

3.2.3 ZOOGDIEREN

Grondgebonden zoogdieren

Algemeen voorkomende zoogdiersoorten (diverse soorten spitsmuizen, woelmuizen en ware muizen, mol, egel, konijn, haas en incidenteel ook bunzing en hermelijn) van "Tabel 1" kunnen voorkomen binnen het plangebied. Op basis van landelijke verspreidingsgegevens kan aanwezigheid van streng beschermde zoogdiersoorten als veldspitsmuis ("Tabel 3") worden uitgesloten. Waterspitsmuis en noordse woelmuis (beiden ook "Tabel 3") komen wel in Noord-Holland voor, maar waterspitsmuis heeft een biotoop van ruig begroeide oevers en goed ontwikkelde watervegetatie nodig en noordse woelmuis heeft zeer vochtige en extensief gebruikte weilanden nodig. Binnen het plangebied zijn deze biotopen niet aanwezig.

Vleermuizen

Er is potentieel foerageergebied van vleermuizen binnen het plangebied aanwezig. Algemeen voorkomende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis (allen "Tabel 3") jagen in en om stedelijk gebied. In de nabijheid buiten het plangebied zijn grasvelden, bosschages en parkachtige erven en tuinen aanwezig, waarvan het gebruik als foerageergebied niet kan worden uitgesloten.

Er zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied, daarom kan aanwezigheid van vleermuizen niet worden uitgesloten. De bosschages binnen het plangebied bevatten een aantal bomen, maar deze zijn niet geschikt als verblijfplaats door afwezigheid van scheuren, kieren of holten. Echter, het huidige gebouw is door de aanwezigheid van meerdere bruikbare openingen geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen, zie foto 4.

Foto 4 Openingen in gebouw geschikt voor vleermuizen.

3.2.4 REPTIELEN

Op basis van landelijke verspreidingsgegevens kan aanwezigheid van reptielen in het plangebied worden uitgesloten.

3.2.5 AMFIBIEËN

Algemene amfibieënsoorten ("Tabel 1") als meerkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (landfase) kunnen binnen het plangebied voorkomen. Aanwezigheid van streng beschermde soorten kan op basis van landelijke verspreidingsgegevens worden uitgesloten.

3.2.6 VISSSEN

Aanwezigheid van streng beschermde soorten is op basis van de afwezigheid van water uitgesloten.

3.2.7 INSECTEN EN ONGEWERVELDEN

Aanwezigheid van streng beschermde soorten is op basis van landelijke verspreidingsgegevens en de aard van het terrein niet te verwachten.

3.3 MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR BESCHERMDE SOORTEN

Effecten op plangebied

- Sloopwerkzaamheden
- Grond- en graafwerkzaamheden
- Hei- en bouwwerkzaamheden
- Verwijderen van beplanting
- Kap van bomen
- Opschonen van terrein
- Verlichting

Gevolgen voor beschermde soorten

Tijdens werkzaamheden

- Door sloopwerkzaamheden kunnen broedvogels verstoord of vernietigd worden.
- Door graafwerkzaamheden kunnen holen en/of schuilplaatsen van zoogdieren verstoord of vernietigd worden, individuele dieren kunnen daarbij worden verstoord of omkomen.
- De fysieke aanwezigheid van machines en mensen kan leiden tot verstoring van dieren.
- Broedvogels kunnen verstoord worden gedurende de werkzaamheden.
- Door grond- en graafwerkzaamheden en door opschonen van het terrein kan leefgebied (winterverblijfplaatsen, holten) van algemene amfibieën en grondgebonden zoogdieren verstoord worden of verloren gaan.
- Door (bouw)verlichting kan in principe foerageergebied van vleermuizen verstoord worden. De soorten die verwacht worden zijn echter niet gevoelig voor licht, waardoor effect door verlichting is uitgesloten.

Permanent

- Door het verwijderen van een deel van de bosschages kan broedgelegenheid van vogels verloren gaan.
- Door het slopen van het gebouw kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan.

3.4 TOETSING AAN FLORA- EN FAUNAWET

Beschermde soorten	Verbodsbepaling
Alle voorkomende broedvogels	Vernietigen en verstoren van nesten en verblijfplaatsen (Art. 11)
Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis	Verstoren van foerageergebied (Art. 11) Vernietigen en verstoren van verblijfplaatsen (Art. 11)
Algemene amfibieënsoorten en grondgebonden zoogdieren	Vernietigen en verstoren van nesten en verblijfplaatsen (Art. 11)

Tabel 1 Relevante beschermde soorten waarop de Flora- en faunawet van toepassing is.

3.5 ECOLOGISCH WERKPROTOCOL: VOORKOMEN EN BEPERKEN VAN SCHADE

In onderstaand ecologisch protocol is een aantal maatregelen en uitvoeringsvoorschriften opgenomen waarmee de negatieve gevolgen voor in het wild voorkomende beschermde diersoorten zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden.

Broedvogels

- Schade aan broedvogels dient altijd voorkomen te worden. De werkzaamheden dienen minimaal buiten het broedseizoen van vogels (dus vóór half maart en na half juli) te worden gestart. Deze periode is een indicatie: sommige broedvogels hebben een afwijkende broedperiode. Er kan alleen onder voorwaarden - mits er geen broedvogels worden verstoord - in het broedseizoen worden doorgewerkt.
- Door de bosschages die voor de werkzaamheden niet verwijderd hoeven te worden te laten staan, is er geen onnodig verlies van potentieel broedgebied. Aanvullend kunnen waar mogelijk de verwijderde bosschages terug worden geplant in de nabijheid.

Algemene amfibieënsoorten, grondgebonden zoogdieren en vaatplanten

- Bij grondwerkzaamheden één kant op werken, om het voor dieren mogelijk te maken de werkzaamheden te ontvluchten.
- Het aantal werkpaden en de breedte van de paden wordt zo beperkt mogelijk gehouden, opdat zo min mogelijk holen vernield worden en dieren zo min mogelijk geschaad worden.
- Terreindelen die gehandhaafd blijven, worden zoveel mogelijk met rust gelaten.
- Vanuit de algemene zorgplicht dient tijdens de werkzaamheden continu te worden gelet op aanwezigheid van al dan niet beschermde planten en dieren. Bij aantreffen van dieren en planten moet worden voorkomen dat deze gedood of verwond c.q. onnodig aangetast (bij planten) worden. In het geval dat een ingreep toch samenvalt met de aanwezigheid van beschermde soorten, worden passende maatregelen genomen of er wordt naar een andere oplossing gezocht.

3.6 MOGELIJKHEDEN VOOR VRIJSTELLING EN ONTHEFFING

Door de uitvoering te laten plaatsvinden volgens het ecologisch werkprotocol kan een deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden. Echter niet alle schade is te vermijden, waardoor voor een aantal soorten verbodsbepalingen worden overtreden. De Flora- en faunawet biedt mogelijkheden om uitzonderingen te maken op de verbodsbepalingen, in de vorm van vrijstellingen en ontheffingen. Dit is in onderstaande tabel weergegeven. Effecten op soorten waarvoor geen vrijstelling of ontheffing mogelijk is zullen geheel gemitigeerd moeten worden. Dit is het geval bij vleermuizen. Zie onder paragraaf **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** Vervolgstappen, voor de benodigde stappen om overtreding van verbodsbepaling te voorkomen.

Beschermingsniveau Flora- en faunawet	Beïnvloede soorten
Tabel 1. Soorten met algemene vrijstelling	Algemene amfibieënsoorten en grondgebonden zoogdieren
Tabel 2. Overige soorten met voorwaardelijke vrijstelling	-
Tabel 3. en vogels. Streng beschermde soorten zonder vrijstelling	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en algemene broedvogels

Tabel 2

4

Conclusies en vervolgstappen

4.1 CONCLUSIES

Op grond van dit onderzoek worden de volgende conclusies getrokken.

Broedvogels

- Door het verwijderen van een deel van de bosschages kan broedgelegenheid van vogels verloren gaan. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig in het plangebied. Door naleving van het ecologisch werkprotocol (paragraaf 3.5), wordt overtreding van verbodsbepalingen voorkomen.

Vleermuizen

- Het slopen van het gebouw kunnen verblijfplaatsen verloren gaan van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Zonder nadere vervolgstappen is het niet mogelijk om overtreding van verbodsbepalingen door het initiatief uit te sluiten.

Algemene amfibieënsoorten en grondgebonden zoogdieren

- Door grond- en graafwerkzaamheden kan het leefgebied van amfibieën en grondgebonden zoogdieren mogelijk verstoord worden of verloren gaan. Binnen het plangebied komen naar verwachting enkel soorten met een algemene vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen voor. Door naleving van het ecologisch werkprotocol (paragraaf 3.5) kan onnodige schade worden voorkomen en wordt voldaan aan de zorgplicht.

4.2 VERVOLGSTAPPEN

Voor vleermuizen zullen er vervolgstappen moeten worden genomen. Wij adviseren u daarom:

1. Inventarisatieonderzoek uit te voeren naar het gebruik van het plangebied (verblijfplaatsen en foerageergebied) door gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aan de hand van het Vleermuisprotocol 2012 van NGB/GaN/Zoogdiervereniging.
2. Een specifiek vleermuismitigatieplan op te stellen op basis van bevindingen van het veldonderzoek en de geplande werkzaamheden.

Alleen met deze aanpak kan voldoende onderbouwing opgesteld worden ten behoeve van een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet.

5

Geraadpleegde bronnen

Websites

Ministerie van EL&I, www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur

RAVON, www.ravon.nl

Vlindernet, www.vlindernet.nl

Zoogdiervereniging, www.zoogdiervereniging.nl

Floron, www.floron.nl

www.waarneming.nl

Literatuur

- EIS-Nederland (2007). Waarnemingenverslag 2007 Dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.
- Heukels' Flora van Nederland, R. van der Meijden, Rijksherbarium/Hortus Botanicus, Rijksuniversiteit Leiden
- Ministerie van LNV. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!, Brochure Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
- Ministerie van LNV. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, Brochure Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat (2004). Met vleermuizen overweg, Dienst Weg- en Waterbouwkunde.
- Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur en De Zoogdiervereniging (2012). Vleermuisprotocol 24 februari 2012.
- Stumpel, T. & H. Strijbosch (2006). Veldgids Amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij.
- Twisk, P., A. van Diepenbeek & J.P. Bekker (2010). Veldgids Europese zoogdieren, KNNV Uitgeverij.

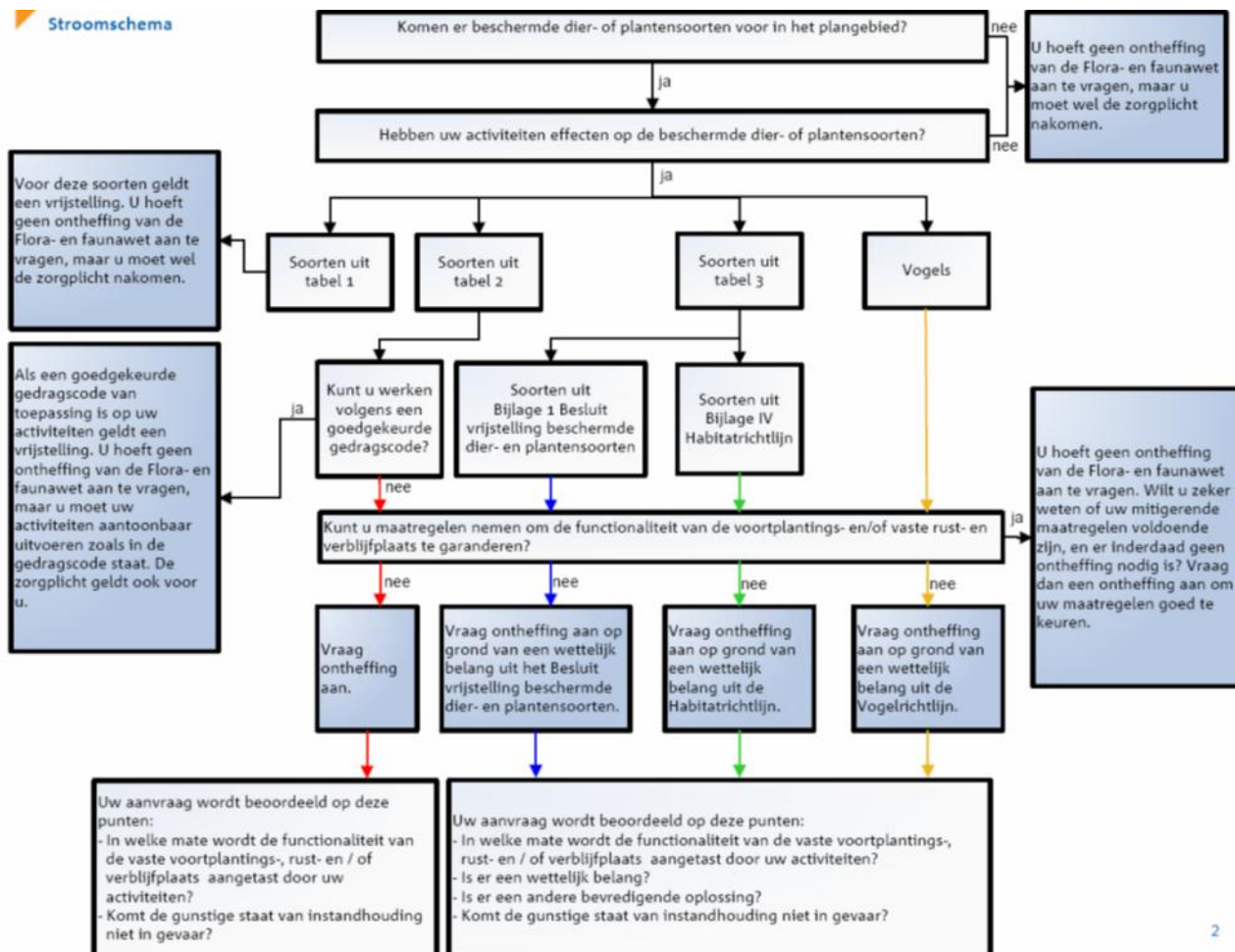
Bijlage 1

Beschermde soorten Flora- en faunawet

Tabel 1: Algemene soorten					
Zoogdieren aardmuis bosmuis dwergmuis bunzing dwerpspitsmuis egel gewone bosspitsmuis haas hermelijn hultspitsmuis konijn mol ondergrondse woelmuis ree rosse woelmuis	Microtus agrestis Apodemus sylvaticus Micromys minutus Mustela putorius Sorex minutus Erinaceus europaeus Sorex araneus Lepus europeus Mustela erminea Crocidura russula Oryctolagus cuniculus Talpa europea Ptyomys subterraneus Capreolus capreolus Clethrionomys glareolus	tweekeurige bosspitsmuis veldmuis vos wezel woelrat Reptielen en amfibieën bruine kikker gewone pad middelste groene kikker kleine watersalamander meerkikker Mieren behaarde rode bosmier kale rode bosmier stronkmier zwartrugbosmier	Sorex coronatus Microtus arvalis Vulpes vulpes Mustela nivalis Arvicola terrestris Rana temporaria Bufo bufo Rana esculenta Triturus vulgaris Rana ridibunda Formica rufa Formica polyctena Formica truncorum Formica pratensis	Slakken wijngaardslak Vaatplanten aardaker akkerklokje brede wespenorchis breed klokje dotterbloem* gewone vogelmelk grasklokje grote kaardenbol kleine maagdenpalm knikkende vogelmelk koningsvaren slanke sleutelbloem zwanebloem	Helix pomatia Lathyrus tuberosus Campanula rapunculoides Epipactis helleborine Campanula latifolia Caltha palustris Ornithogalum umbellatum Campanula rotundifolia Dipsacus fullonum Vinca minor Ornithogalum nutans Osmunda fregata Primula elatior Butomus umbellatus
*m.u.v. spindotterbloem					
Tabel 2: Overige soorten					
Zoogdieren damhert edelhert eekhoorn grijze zeehond grote bosmuis steermarter Wild zwijn	Dama dama Cervus elaphus Sciurus vulgaris Halichoerus grypus Apodemus flavicollis Martes foina Sus scrofa	dennenorcht duits gentiaan franjegentiaan geelgroene wespenorchis gele helmblom gevekte orchis groene nachtorchis grote keverorchis grote muggenorchis gouden sleutelbloem harlekijn herfstschroeforchis hondskruid honingorchis jeneverbes klein glaskruid kleine keverorchis kleine zonnedaauw klokjesgentiaan klauwenklokje koraalwortel kruisbladgentiaan lange ereprijs lange zonnedaauw mannetjesorchis maretak moeraswespenorchis moerbloem pansassa pijlscheefkelk poppenorchis pradtklokje pupperorchis rapunzelklokje rechte driehoeksvaren rietorchis ronde zonnedaauw	Goodyera repens Gentiana germanica Gentiana ciliata Epipactis muelleri Pseudofumaria lutea Dactylorhiza maculata Coeloglossum viride Asplenium viride Listera ovata Gymnadenia conopsea Primula veris Orchis morio Spiranthes spiralis Anacamptis pyramidalis Hemimorum monorchis Juniperus communis Parietaria judica Listera cordata Drosera intermedia Gentiana pneumonanthe Campanula glomerata Corallorhiza trifida Gentiana cruciata Veronica longifolia Drosera anglica Orchis mascula Viscum album Epipactis palustris Erysimum cheiri Parnassia palustris Arabis hirsuta sagittata Aceras anthropophorum Campanula persicifolia Orchis purpurea Campanula rapunculoides Gymnocarpium robertianum Dactylorhiza majalis praetermissa Drosera rotundifolia	rood bosvogeltje ruig klokje schubvaren slanke gentiaan soldaatje spaanse ruiter steenranger steenkoekvaren stengellose sleutelbloem stengelomvattend havikskruid stijf hardgras tongvaren valkruid veenmosorchis veldgentiaan veldealie veeskeurige orchis vliegorchis vogelneestje voorjaarsadonis wantenorcht waterdriblad weideklokje welriekende nachtorchis wilde gagele wilde herfsttijloos wilde klieftbloem wilde marjolene wit bosvogeltje witte muggenorchis zinkvioletje zomerlokje zwartsteel	Cephalanthera rubra Campanula trachelium Ceterach officinarum Gentiana amarella Orchis militaris Cirsium dissectum Dianthus deltoideus Asplenium trichomanes Primula vulgaris Hieracium amplexicaule Catapodium rigdum Asplenium scolopendrium Arnica montana Hammarbya paludosa Gentiana campestris Salvia pratensis Dactylorhiza incarnata Ophrys insectifera Neottia nidus-avis Adonis vernalis Orchis coriophora Menyanthes trifoliata Campanula patula Platanthera bifolia Myrica gale Colchicum autumnale Fritillaria meleagris Origanum vulgare Cephalanthera longifolia Pseudorchis albidus Viola lutea calaminaria Leucocoryne aestivum Asplenium adnigrum
Reptielen en amfibieën alpenwatersalamander levendbarende bagedis	Triturus alpestris Lacerta vivipara			Kevers vliegend hert	Lucanus cervus
Dagvlinders moerasparelmoervlinder vals heideblauwtje	Euphydryas aurinia Lycæides idas			Kreeftachtigen rivierkreeft	Astacus astacus
Vissen bermpje kleine modderkruiper meerval riverdonderpad	Noemacheilus barbatulus Cobitis taenia Silurus glanis Cottus gobio				
Vaatplanten aangebrande orchis aapjesorchis beenbrek bergklokje bergnachtorchis bijenorchis blaasvaren blauwe zeedistel bleek bosvogeltje bokkenorchis brede orchis bruinrode wespenorchis daslook	Orchis ustulata Orchis simia Narthecium ossifragum Campanula rhomboidalis Platanthera chlorantha Ophrys apifera Cystopteris fragilis Eryngium maritimum Cephalanthera damasonium Himantoglossum hircinum Dactylorhiza majalis Epipactis atrorubens Allium ursinum				
Tabel 3: Soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMVB					
Bijlage 1 AMVB Zoogdieren das boomarter elkmuis gewone zeehond veldspitsmuis waterspitsmuis	Meles meles Martes martes Elomys quercinus Phoca vitulina Crocidura leucodon Neomys fodiens	Vaatplanten groot zee gras		heikikker kamsalamander knoflookpad muurhagedis poelkikker ruisstreepad vroedmoesterpad zandhagedis	Rana arvalis Triturus cristatus Pelobates fuscus Podarcis muralis Rana lessonae Bufo calamita Alytes obstetricans Lacerta agilis
Reptielen en amfibieën adder hazelworm ringslang vinpootsalamander vuursalamander	Vipera berus Anguis fragilis Natrix natrix Triturus helveticus Salamandra salamandra	Bijlage IV HR Zoogdieren baardvleermuis bedstede's vleermuis bever bosvleermuis brand's vleermuis bruinvos euraziatische lynx franjestaart gewone dolfin gewone dwergvleermuis gewone grootoorvleermuis grote hoefijzerneus hamster hazelmuis ingekorven vleermuis kleine dwergvleermuis kleine hoefijzerneus laafvlieger meervleermuis mopsvleermuis nathusius' dwergvleermuis noordse woelmuis otter rosse vleermuis tuimelaar tweekeurige vleermuis valse vleermuis watervleermuis wilde kat witlankdolfijn witsnuitdolfijn	Mellatae diamina Clossiana euprosyne Zostera marina Myotis mystacinus Myotis bechsteinii Castor fiber Nyctalus leisleri Myotis brandtii Phocoena phocoena Lynx lynx Myotis nattereri Delphinus delphis Pipistrellus pipistrellus Plecotus auritus Plecotus austriacus Rhinolophus ferrumequinum Cricetus cricetus Muscardinus avellanarius Myotis emarginatus Pipistrellus pygmaeus Rhinolophus hipposideros Eptesicus serotinus Myotis dasycneme Barbastella barbastellus Pipistrellus nathusii Microtus oeconomus Lutra lutra Nyctalus noctula Tursiops truncatus Vespertilio murinus Myotis myotis Myotis daubentonii Felis silvestris Lagenorhynchus acutus Lagenorhynchus albobrostris	Dagvlinders donker pimpelneblauwtje grote vuurvinder pimpelneblauwtje tijmblauwtje zilverstreephoelbeestje Libellen bronslibel gaffelbel gevekte witsnuitlibel groene glazenmaker noordse winterjuffer oostelijke witsnuitlibel rivierombout skierlijke witsnuitlibel Vissen houting steur Vaatplanten drijvende waterweegbree groenknolorchis kruipend moerascherm zomerschooforchis	Maculinea nausithous Lycæna dispar Maculinea teletus Maculinea arion Coenonympha hero Oxygastra curtisii Ophiogomphus cecilia Leucorhina pectoralis Aeshna viridis Sympecma paedisca Leucorhina albifrons Stylurus flavipes Leucorhina caudalis Conegonus oxyrhynchus Acipenser sturio Luronium natans Liparis loeselii Apium repens Spiranthes aestivus
Dagvlinders bruin dikkopje dwerghauwtje dwerghdikkopje groot geaderd witje grote fsvogelvinder heideblauwtje lepepage kalkgraslanddikkopje kelzermantel klaverblauwtje purperstreepparelmoervlinder rote vuurvinder hippotoe rouwmantel tweekeurige hooibeestje veenbesparelmoervlinder veenhoubeestje veldparelmoervlinder	Lampetra planeri Rhodeus cericeus Phoxinus phoxinus Alburnus bipunctatus Misgurnus fossilis Lampetra fluviatilis Erynnis tages Cupido minimus Thymelicus acteon Aporia crataegi Limenitis populi Plebejus argus Strymonidia w-album Spialia sertorius Argynnis paphia Cyranis semaragus Brenthis ino Palaeochrysopterus Nymphalis antopa Coenonympha arcania Bolaria aquilonaris Coenonympha tullia Mellatae cincta	Reptielen en amfibieën boomkikker geelbuikvuurpad gladde slang	Hyla arborea Bombina variegata Coronella austriacus	Kevers brede geelwaterroofoever gestreepte waterroofoever heldenbok juchtleeker Tweekleppigen balaalse stroommossel	Dytiscus latissimus Graphoderus bilineatus Cerambyx cido Osmoderma aremita Unio crassus

Bijlage 2

Stroomschema Flora- en faunawet

Ontwerptekening Zorgappartementen de Weid te Castricum

Colofon

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET DE WEID TE CASTRICUM

OPDRACHTGEVER:

Luggens en Partners bv / Careos Groep

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

Sander Jonker / Inge Kies

GECONTROLEERD DOOR:

Sander Jonker

VRIJGEGEVEN DOOR:

11 juli 2012
076472010:0.4

ARCADIS NEDERLAND BV
Het Rietveld 59a
Postbus 673
7300 AR Apeldoorn
Tel 055 5815 999
Fax 055 5815 599
www.arcadis.nl
Handelsregister 9036504